

Handläggare
Tove Liljas
Utredningsenheten

Översyn av tillgänglighet på röstmottagningsställen

Inledning

Den 1 januari 2015 trädde ett antal författningsändringar i kraft som påverkar hur val till riksdag, kommun- och landstingsfullmäktige ska genomföras. Bland annat skärps kraven gällande tillgängliga lokaler vid röstning. Ändringarna i vallagen börjar tillämpas vid de allmänna valen 2018.

Vid val till riksdag, kommun- och landstingsfullmäktige samt Europaparlamentet ska varje kommun se till att det finns lämpliga lokaler som kan användas som vallokaler och röstningslokaler, och som i fråga om lokalisering, tillgänglighet och öppethållande ger väljarna goda möjligheter att rösta. Alla röstmottagningsställen (vallokaler och förtidsröstningslokaler) ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Vid valet år 2018 föreslås Värmdö kommun vara uppdelat i 25 distrikt. Detta är en ökning med tre distrikt från valen 2014. Vidare bedöms inte den tidigare vallokalen i Ekedalskolan som möjlig att använda vid valen 2018 och 2019. Varje distrikt ska ha en vallokal och det finns därmed ett behov att lokalisera nya vallokaler.

I syfte att säkerställa att lagen uppfylls gällande krav på tillgänglighet genomför kommunen nu en översyn av de lokaler som kommunen kan tänkas nyttja vid de allmänna valen 2018 och val till Europaparlamentet 2019. Översynen har genomförts genom platsbesök i tidigare använda vallokaler och förtidsröstningslokaler samt besök till nya lokaler som kan tänkas användas vid kommande val. Översynen berör primärt tillgänglighet ur den aspekten att lokalernas fasta inredning inte ska medföra hinder att rösta för personer med funktionsnedsättning. I föreliggande rapport finner ni resultatet från den översynen.

Syftet med översynen är att identifiera brister i tillgänglighet, bedöma om och hur dessa brister kan/bör åtgärdas samt fastställa om lokalen ur ett tillgänglighetsperspektiv kan användas vid kommande val.

Lagkrav och vägledning – tillgängliga lokaler vid röstning

Vallagen

I vallagen framgår att varje kommun ska se till att det finns lämpliga röstmottagningsställen som i fråga om lokalisering, tillgänglighet och öppethållande ger

väljarna goda möjligheter att rösta (4 kap. 20 §, 22 §). Tidigare bestämmelser (3 kap. 3 § och 4 kap. 20 §) gav möjlighet till dispens för kommuner att, om det finns särskilda skäl, använda röstnings- och vallokaler som inte uppfyller kraven på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Dessa paragrafer har tagits bort.

Om ett röstmottagningsställe under någon tid när röstmottagning sker inte är tillgängligt för väljare med funktionsnedsättning, får röstmottagarna ta emot dessa väljares valkuvert utanför röstmottagningsstället, om det kan ske under betryggande former (8 kap. 7 a §). Tidigare bestämmelser medgav detta endast utanför vallokaler.

Vidare ska ett röstmottagningsställe vara tydligt avgränsat och även i övrigt lämpad för ändamålet så att väljare inte hindras eller störs under röstningen (4 kap. 20 §, 22 §).

Enkelt avhjälpta hinder i lokaler där allmänheten har tillträde

Lokaler dit allmänheten har tillträde ska vara tillgängliga och användbara för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Kravet ställs i plan- och bygglagen samt i Boverkets föreskrifter och allmänna råd om enkelt avhjälpta hinder till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser (BFS 2013:9 HIN 3).

Den lokal som under val kommer att användas som vallokal eller förtidsröstningslokal är att under tiden för röstning att betrakta som en lokal dit allmänheten har tillträde (även omnämnt "publik lokal") oavsett dess annars huvudsakliga användningsområde. Lokalerna som används till röstmottagning omfattas således av bestämmelserna om enkelt avhjälpta hinder under den tid som röstning sker.

I enlighet med bestämmelserna om "enkelt avhjälpta hinder" ska hinder avhjälpas i den befintliga miljön där det inte är orimligt med hänsyn till praktiska och ekonomiska förutsättningar. Vad som kan anses som enkelt avhjälpt är följaktligen en bedömning som görs från fall till fall och bedömningen ska omprövas om förutsättningar ändras (t.ex. lokalens användningsområde ändras). Några exempel på vad Boverket bedömer kan räknas som enkelt avhjälpta hinder är:

- mindre nivåskillnader eller trappsteg
- höga trösklar
- avsaknad av ledstänger
- tunga dörrar
- dörröppnare eller andra manöverdon som är olämpligt placerade eller utformade
- dålig belysning
- dålig ljudmiljö
- bristande kontrastmarkering och bristande varningsmarkering
- bristande utformning av orienterande skyltning
- brist på teleslinga eller någon annan teknisk lösning i receptioner
- bristfällig skyltning
- brister i utformning och placering av fast inredning.

Normalt räknas det inte som enkelt avhjälpt att till exempel installera en hiss eller bygga om en toalett.

Checklista för tillgängliga vallokaler

Myndigheten för handikappolitisk samordning har tagit fram en checklista (bifogad) som kan användas som stöd och vägledning i kommunernas arbete med att säkerställa tillgänglighet i vallokaler. Checklistan utgår bland annat från Boverkets föreskrifter om Enkelt avhjälpna hinder (BFS 2013:9 HIN 3).

Checklistans utgångspunkter är att alla väljare ska kunna komma in i lokalen genom samma entré, att alla väljare ska kunna ta sig fram i lokalen som används för röstningsförfarandet och att personer som använder rullstol ska kunna använda röstningsskärmar. Checklistan tar även upp frågor kring möjligheten för alla medborgare att informera sig om hur, var och när de ska rösta.

Översyn av tillgänglighet på röstmottagningsställen i Värmdö kommun

Kansli- och utredningsavdelningen har under sommaren och hösten 2017 genomfört en översyn av de röstmottagningsställen som föreslås användas vid de allmänna valen år 2018 och val till Europaparlamentet år 2019. Syftet är att säkerställa att vallagens bestämmelser kring tillgänglighet efterföljs vid kommande val.

Urval

Av de 12 vallokaler som användes som vallokaler vid valen 2014 har 11 undersökts. Ekedalsskolan har inte tagits med då denna inte bedöms möjlig att använda vid valen 2018 och 2019. Tre potentiella nya vallokaler har identifierats och undersökts. Alla 10 lokaler som användes för förtidsröstning har undersökts.

Vallokaler som användes 2014:

- Ösbyskolan – Arkaden
- Brunn skola – matsalen
- Djurö skola – matsalen
- Munkmoraskolan – matsalen
- Viks skola – matsalen
- Stavnäs Bygdegård
- Musikens hus
- Folkets hus/Gustavsbergs teater
- Värmdö Bygdegård
- Sockenstugan vid Värmdö Kyrka
- Ingaröhemmet Pilhamn

Förtidsröstningslokaler som användes 2014:

- Kommunhuset Skogsbo – reception
- Runda huset – huvudbiblioteket
- Biblioteket Brunn skola
- Biblioteket Hemmstaskolan
- Biblioteket Djurö skola
- Nämndö Hembygdsgård
- Ahlsviks bygdegård, Svartö

- Runmarö skola – matsalen
- Möja skola – idrottshallen
- Sandhamns förskola - gymnasium

Potentiella nya vallokaler:

- Församlingshem Gustavsbergs kyrka
- Skeppet – idrottshall
- Gurraberg

Avgränsningar

Översynen är begränsad till de utrymmen i lokalerna som använts, eller planeras användas, i samband med röstning. Där ytterligare potentiella rum har identifierats i anslutning till tidigare använda lokaler har även dessa rum undersökts.

Översynen innefattar tillgänglighetsaspekter med koppling till lokalernas fasta inredning. Tillgänglighetsaspekter som inte har koppling till den fasta inredningen, så som allergiframkallande växter, parfymerad tvål eller möjligheten för väljaren att sitta ner och vila, har inte hanterats i denna översyn. Hinder som dessa kommer att avhjälpas under röstningen men bedöms kunna hanteras på valdagen av tjänstgörande röstmottagare.

Kriterier för bedömning

Översynen har genomförts genom platsbesök och utgått från Handisams checklista för tillgängliga lokaler. De områden som undersökts är entrén och inomhusmiljön och de förutsättningar som undersökts kan härledas till fast inredning eller bestämmelser som gäller för lokalen. Följande har undersökts:

- **Gångvägen** fram till entrén är framkomlig för personer som använder rullstol eller rollator.
- Det finns **parkeringsplats** reserverad och skyltad för personer med nedsatt rörelseförmåga inom 25 meter från entrén.
- Eventuell trappa framför entrédörren är kompletterad **ramp** eller hiss
- Entrédörren har **automatisk dörröppnare**.
- Entrédörren har fritt **passagemått** på minst 80 centimeter.
- Dörröppningar har ingen tröskel – eller så är tröskeln högst 15 mm och är avfasad.
- Anvisad plats för rökare (om sådan finns) ligger minst 15 meter från entrén.
- Väljare kan ta sig mellan lokalerna utan att passera trappor/trappsteg
- Eventuell hiss är minst 1,1 x 1,4 meter. Hissdörren är placerad på kortsidan.
- Dörrar i vallokaler har automatiska dörröppnare.
- Dörrar har inga trösklar. Eventuella trösklar är högst 15 mm och avfasade.
- Stora **glasytor** som kan misstas för dörröppningar är markerade.
- **Trappor** är markerade så att de kan uppmärksammas av personer med nedsatt syn.
- **Ledstång** som är möjlig att greppa om finns längs alla trappor.
- Det finns **toalett** som även fungerar för personer som använder eldriven rullstol. Rummet är minst 2,2 x 2,2 meter och på båda sidor om toaletten finns fritt

utrymme om 90 cm.

- Lokalen har inga heltäckningsmattor.
- **Pälsdjur** (utöver ledarhund och hund i tjänst) får inte vistas i lokalen.
- Lokalen har bra **ljudförhållanden**.
- Lokalen har bra **ljusförhållanden**.

Förklaringar och fördjupad information om de ord som i kriterierna ovan är markerade i **fetstil** finns att läsa i Handisams checklista för tillgängliga vallokaler (bilagd)

Resultat

Nedan redovisas de brister som uppvisats i lokalerna tillsammans med en bedömning av huruvida bristen kan bedömas som ”enkelt avhjälpt” samt förslag på eventuell åtgärd. Med ”enkelt avhjälpt hinder” menas här hinder som under tiden för röstning enkelt kan avhjälpas och som inte är orimliga med hänsyn till praktiska och ekonomiska förutsättning. De punkter ur Handisams checklista, som vid genomgången av lokalen ansågs uppfyllda, redovisas inte.

Ösbyskolan – Arkaden (entréhallen)

Lokalen användes som vallokal för ett distrikt vid valet 2014.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett ”enkelt avhjälpt hinder”	Möjlig åtgärd/kommentar
Toalett anpassad för eldriven rullstol finns ej (toalett med viss tillgänglighetsanpassning finns)	Nej	Informera om brist på kommunens hemsida inför val
P-plats för personer med nedsatt rörelseförmåga finns ej uppmärkt.	Ja	Utrymme att parkera finns. Tillfälliga p-platser märks upp under röstning

Brunn skola – matsalen

Lokalen användes som vallokal för två distrikt vid valet 2014.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett ”enkelt avhjälpt hinder”	Möjlig åtgärd/kommentar
Huvudentré: Gångväg fram till huvudentrén är inte tillgänglig för personer med rullstol eller rollator. Många trappor och brant. Dörröppnare saknas. Trösklar är för höga.	Nej	Åtgärder för att tillgängliggöra huvudentré bedöms inte rimliga. Handikappanpassad entré finns på baksidan av huset. Målsättning bör dock vara att alla kan ta sig in genom vallokalens huvudentré.
P-plats för personer med nedsatt rörelseförmåga finns ej uppmärkt.	Ja	Utrymme att parkera finns. Tillfälliga p-platser märks upp under röstning

Ett alternativ kan vara att nyttja idrottshallen, Skeppet, som vallokal i stället för skolans matsal. En redogörelse för Skeppet finns längre ned.

Djurö skola – matsalen

Lokalen användes som vallokal för två distrikt vid valet 2014.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett "enkelt avhjälpt hinder"	Möjlig åtgärd/kommentar
P-plats för personer med nedsatt rörelseförmåga finns ej uppmärkt.	Ja	Utrymme att parkera finns. Tillfälliga p-platser märks upp under röstning

Munkmoraskolan – matsalen

Lokalen användes som vallokal för två distrikt vid valet 2014.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett "enkelt avhjälpt hinder"	Möjlig åtgärd/kommentar
P-plats för personer med nedsatt rörelseförmåga finns ej uppmärkt.	Ja	Utrymme att parkera finns. Tillfälliga p-platser märks upp under röstning
Toalett anpassad för eldriven rullstol finns ej (toalett med viss tillgänglighetsanpassning finns)	Nej	Informera om brist på kommunens hemsida inför val

Viks skola – matsalen

Lokalen användes som vallokal för två distrikt vid valet 2014. Inga brister i tillgänglighet.

Stavsnäs Bygdegård

Lokalen användes som vallokal för ett distrikt vid valet 2014.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett "enkelt avhjälpt hinder"	Möjlig åtgärd/kommentar
Trösklar är för höga (entré och i lokal)	Ja	Åtgärdas tillfälligt med tröskelramp
Automatiska dörröppnare saknas (entré och vallokal)	Ja	Dörrar ställs upp under röstning
Toalett anpassad för eldriven rullstol finns ej (toalett med viss tillgänglighetsanpassning finns)	Nej	Informera om brist på kommunens hemsida inför val
Inget förbud mot pälsdjur att vistas i lokalen	Nej	Tillfälligt förbud kan utfärdas under röstning. (Inte vanligt förekommande med pälsdjur i lokalen)
Ljutförhållanden (bullrigt när många samtal)	Ja	Anpassa möblering/skärma av delar av rum vid röstning.

Musikens hus

Lokalen användes som vallokal för ett distrikt vid valet 2014.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett "enkelt avhjälpt hinder"	Möjlig åtgärd/kommentar
P-plats inom 25 m för personer med nedsatt rörelseförmåga saknas.	Nej	Tillåtet att köra in på området för personer med nedsatt rörelseförmåga. Informera om detta på kommunens hemsida inför val.
Automatiska dörröppnare saknas (entré och vallokal)	Ja	Dörrar ställs upp under röstning.
Stora glaspartier som släpper in mycket dagsljus	Ja	Avskärmas med draperier/gardiner under röstning.
En tröskel är för hög (inomhus)	Ja	Åtgärdas med tröskelramp om detta rum ska användas.

Folkets hus/Gustavsbergs Teater

Lokalen användes som vallokal för två distrikt vid valet 2014. Ett distrikt huserade i foajén och ett i danssalen (även kallad Kristallsalen).

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett "enkelt avhjälpt hinder"	Förslag på åtgärd/kommentar
P-plats inom 25 m för personer med nedsatt rörelseförmåga saknas.	Nej	Tillåtet att köra in på området för personer med nedsatt rörelseförmåga. Informera om detta på kommunens hemsida inför val.
Automatiska dörröppnare saknas (i vallokal)	Ja	Dörrar ställs upp under röstning
Trösklar är för höga (inomhus)	Ja	Marginellt högre än rekommendation. Kan åtgärdas med tröskelramp.

Värmdö Bygdegård

Lokalen användes som vallokal för två distrikt vid valet 2014.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett "enkelt avhjälpta hinder"	Förslag på åtgärd/kommentar
P-plats för personer med nedsatt rörelseförmåga finns ej uppmärkt.	Ja	Utrymme att parkera finns. Tillfälliga p-platser märks upp under röstning
Automatiska dörröppnare saknas (entré)	Ja	Dörr ställs upp under röstning
Anvisad plats för rökare ligger i anslutning till entrén.	Ja	Flytta tillfälligt under röstning
Trösklar är högre än rekommenderat	Ja	Åtgärdas med tröskelramp

Toalett anpassad för eldriven rullstol finns ej (toalett med viss tillgänglighetsanpassning finns)	Nej	Informera om brist på kommunens hemsida inför val
--	-----	---

Sockenstugan vid Värmdö kyrka

Lokalen användes som vallokal för ett distrikt vid valet 2014.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett ”enkelt avhjälptra hinder”	Förslag på åtgärd/kommentar
Automatiska dörröppnare saknas	Ja	Dörr ställs upp under röstning
Toalett anpassad för eldriven rullstol finns ej (toalett med viss tillgänglighetsanpassning finns)	Nej	Informera om brist på kommunens hemsida inför val.
Inget förbud mot pälsdjur att vistas i lokalen	Nej	Tillfälligt förbud kan utfärdas under röstning. (Inte vanligt förekommande med pälsdjur i lokalen)

Församlingshemmet vid Ingarö kyrka – Ingaröhemmet Pilhamn

Lokalen användes som vallokal för två distrikt vid valet 2014.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett ”enkelt avhjälptra hinder”	Förslag på åtgärd/kommentar
Tillgänglighetsanpassad toalett finns ej	Nej	Toalett med viss tillgänglighetsanpassning finns i byggnaden mitt emot ”nya församlingshemmet”. Informera på kommunens hemsida inför val
Automatiska dörröppnare saknas	Ja	Dörrar ställs upp under röstning
Första och sista trappsteget är inte markerade	Ja	Markeringar sätts upp.

Erfarenhet från valet 2014 var att lokalen var ganska trång för de två distrikt som huserade här. Ett alternativ till denna lokal är det ”nya” församlingshemmet som ligger i anslutning till samma parkering. Lokalen är stor och ljus och handikappanpassad toalett finns. Automatisk dörröppnare saknas och en tröskel är för hög. Hindren bedöms som ”enkelt avhjälptra”.

Kommunhuset – reception/entré

Lokalen användes för förtidsröstning vid valet 2014. Öppet alla vardagar hela röstningsperioden samt lördag innan valdag och valdag. Inga brister i tillgänglighet.

Huvudbiblioteket – Runda huset

Axel Sjöbergrummet (våning 3) användes för förtidsröstning vid valet 2014. Sammanlagt röstade här ca 3700 personer. Öppet alla dagar under förtidsröstningsperioden förutom valdagen.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett ”enkelt avhjälpna hinder”	Förslag på åtgärd/kommentar
Toalett anpassad för eldriven rullstol finns ej (handikaptoalett finns)	Nej	Informera om brist på kommunens hemsida inför val
Första och sista trappsteget är inte markerade	Ja	Markeringar sätts upp.

Axel Sjöberggrummet är relativt litet. Ett alternativ kan vara att vid valen 2018 förlägga röstningen till utrymmet där Gustavsbergsutställningen nu står (våning 4). Viss ommöblering krävs. Tillgänglighetskrav uppfylls i samma utsträckning på våning 4 som på våning 3.

Biblioteket – Brunns skola

Lokalen användes för förtidsröstning vid valet 2014. Var öppet på vardagar under förtidsröstningsperioden. Sammanlagt röstade här ca 1000 personer vid det allmänna valet 2014.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett ”enkelt avhjälpna hinder”	Förslag på åtgärd/kommentar
P-plats inom 25 m för personer med nedsatt rörelseförmåga saknas.	Ja	Utrymme finns. Tillfällig P-plats ordnas under röstning.
Automatiska dörröppnare saknas in till biblioteket	Ja	Dörr ställs upp under röstning

Biblioteket – Hemmestaskolan

Lokalen användes för förtidsröstning vid valet 2014. Var öppet på vardagar under förtidsröstningsperioden. Sammanlagt röstade här cirka 1100 personer vid det allmänna valet 2014.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett ”enkelt avhjälpna hinder”	Förslag på åtgärd/kommentar
P-plats inom 25 m för personer med nedsatt rörelseförmåga saknas.	Ja	Utrymme finns. Tillfällig P-plats ordnas under röstning.

Biblioteket – Djurö skola

Lokalen användes för förtidsröstning vid valet 2014. Var öppet på vardagar under förtidsröstningsperioden. Sammanlagt röstade här cirka 800 personer vid det allmänna valet 2014.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett ”enkelt avhjälpna hinder”	Förslag på åtgärd/kommentar
Automatisk dörröppnare saknas på en dörr	Ja	Dörr ställs upp under röstning
Trösklar högre än rekommenderat finns	Ja	Åtgärdas med

(entré och in till toalett)	tröskelramper
-----------------------------	---------------

Nämdö Hembygdsgård

Lokalen användes för förtidsröstning i begränsad utsträckning vid valet 2014. Öppet på valdagen. Sammanlagt röstade här 52 personer.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett ”enkelt avhjälpna hinder”	Förslag på åtgärd/kommentar
P-plats inom 25 m för personer med nedsatt rörelseförmåga saknas.	Ja	Utrymme finns. Tillfällig P-plats ordnas under röstning.
Automatiska dörröppnare saknas	Ja	Dörr ställs upp under röstning
Toalett anpassad för eldriven rullstol finns ej (toalett med viss tillgänglighetsanpassning finns)	Nej	Informera om brist på kommunens hemsida inför val

Ahlsviks Bygdegård, Svartsö

Lokalen användes för förtidsröstning i begränsad utsträckning vid valet 2014. Sammanlagt röstade här ca 100 personer. Öppet en kväll veckan innan val samt valdag.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett ”enkelt avhjälpna hinder”	Förslag på åtgärd/kommentar
P-plats inom 25 m för personer med nedsatt rörelseförmåga saknas.	Ja	Plats finns. Tillfällig P-plats ordnas under röstning.
Automatiska dörröppnare saknas	Ja	Dörr ställs upp under röstning
Trösklar högre än rekommenderat finns	Ja	Åtgärdas tillfälligt med tröskelramp
Toalett anpassad för eldriven rullstol finns ej (toalett med viss tillgänglighetsanpassning finns)	Nej	Informera om brist på kommunens hemsida inför val

Runmarö skola - matsalen

Lokalen användes för förtidsröstning i begränsad utsträckning vid valet 2014. Sammanlagt röstade här ca 150 personer. Öppet en kväll veckan innan val samt valdag.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett ”enkelt avhjälpna hinder”	Förslag på åtgärd/kommentar
P-plats inom 25 m för personer med nedsatt rörelseförmåga saknas.	Ja	Utrymme finns. Tillfällig P-plats ordnas under röstning.
Automatiska dörröppnare saknas	Ja	Dörr ställs upp under röstning
Toalett anpassad för eldriven rullstol finns ej (toalett med viss tillgänglighetsanpassning finns)	Nej	Informera om brist på kommunens hemsida inför val
Dörrpassage är inte 80 cm bred	Nej	Dörrposten in till matsalen är 75 cm. Ingen

		alternativ ingång finns till matsalen (som är tillgänglighetanpassad). Eventuella åtgärder bedöms som orimliga.
--	--	---

Det finns ett annat rum i skolans andra byggnad som har en tillgänglig entré och som skulle kunna fungera som ett alternativ till matsalen. Det alternativa rummet är dock relativt litet och saknar tillgång till handikappanpassad toalett i anslutning till rummet. Ska detta rum användas bör toaletten i byggnaden med matsalen vara tillgänglig för väljare under röstning.

Möja skola – gymnasalen (Möjahallen)

Lokalen användes för förtidsröstning i begränsad utsträckning vid valet 2014. Sammanlagt röstade här ca 150 personer. Öppet en kväll veckan innan val samt valdag 2014.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett "enkelt avhjälpna hinder"	Förslag på åtgärd/kommentar
P-plats inom 25 m för personer med nedsatt rörelseförmåga saknas.	Ja	Utrymme finns. Tillfällig P-plats ordnas under röstning.
Automatiska dörröppnare saknas	Ja	Dörr ställs upp under röstning
Trösklar högre än rekommenderat finns	Ja	Åtgärdas tillfälligt med tröskelramp

Sandhamns förskola – gymnasalen

Lokalen användes för förtidsröstning i begränsad utsträckning vid valet 2014. Sammanlagt röstade här ca 100 personer. Öppet en kväll veckan innan val samt valdag.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett "enkelt avhjälpna hinder"	Förslag på åtgärd/kommentar
Gångväg fram till entrén är inte framkomlig för personer som använder rullstol eller rollator. Underlaget är mycket ojämnt.	Nej	Inget åtgärdsförslag. Åtgärder bedöms ekonomiskt orimliga.
Trappa upp till entrédörr saknar ramp.	Ja	Kan åtgärdas med tillfällig ramp
P-plats inom 25 m för personer med nedsatt rörelseförmåga saknas. Ingen parkeringsmöjlighet finns.	Nej	Inget åtgärdsförslag. Åtgärd bedöms ej finnas.
Automatiska dörröppnare saknas (entré och in till vallokal)	Ja	Dörrar ställs upp under röstning
Toalett anpassad för eldriven rullstol finns ej. Tillgänglighetsanpassad toalett finns men är inte i bruk i dagsläget. Den är svår att ta sig fram till på grund av utrymmet utanför och runt används för förvaring.	Nej	En ordentlig upprensning, ommöblering och städning krävs. Åtgärder bedöms inte praktiskt rimliga.

Möjlighet finns att använda förskolans verksamhetslokaler istället för gymnastiksalen. Förskolan har en tillgänglighetsanpassad entré och toalett. Det möjliga rummet är dock relativt litet och det krävs en del ommöblering för att röstning ska kunna genomföras här. Problematiken med parkeringsplatser kvarstår om denna lokal används.

Församlingshem Gustavsbergs kyrka

Lokalen användes inte vid valet 2014.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett ”enkelt avhjälpta hinder”	Förslag på åtgärd/kommentar
Trösklar högre än rekommenderat	Ja	Åtgärdas med tröskelramp
P-plats inom 25 m för personer med nedsatt rörelseförmåga saknas.	Ja	Utrymme finns. Tillfällig P-plats ordnas under röstning.
Automatiska dörröppnare saknas	Ja	Dörr ställs upp under röstning

Skeppet – idrottshallen vid Brunn skola

Lokalen användes inte vid valet 2014.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett ”enkelt avhjälpta hinder”	Förslag på åtgärd/kommentar
Trösklar högre än rekommenderat	Ja	Åtgärdas tillfälligt med tröskelramp
P-plats inom 25 m för personer med nedsatt rörelseförmåga saknas.	Ja	Utrymme finns. Tillfällig P-plats ordnas under röstning.
Automatiska dörröppnare saknas	Ja	Dörr ställs upp under röstning

Gurraberg

Lokalen användes inte vid valet 2014.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett ”enkelt avhjälpta hinder”	Förslag på åtgärd/kommentar
Trösklar högre än rekommenderat (entré och ingång till vallokal)	Ja	Åtgärdas med tröskelramp
Första och sista trappsteget är inte markerade	Ja	Markeringar sätts upp.
Automatiska dörröppnare saknas	Ja	Dörr ställs upp under röstning

G2 – Gustavsbergs gymnasium

Lokalen användes inte vid valet 2014. Hall och korridor skulle kunna användas som vallokal.

Brist/nedslag utifrån checklista Handisam	Bedöms vara ett "enkelt avhjälpna hinder"	Förslag på åtgärd/kommentar
P-plats inom 25 m för personer med nedsatt rörelseförmåga saknas.	Ja	Utrymme finns. Tillfällig P-plats ordnas under röstning.
Rökruta finns i anslutning till entrén	Ja	Tillfälligt förbud sätts upp på valdagen.
Inte mycket dagsljus i lokalen	Ja	Extra belysning på valdagen ordnas.
Automatiska dörröppnare saknas	Ja	Dörr ställs upp under röstning

Sammanställning

Två lokaler, Viks skolas matsal och kommunhusets entré, uppvisar inga brister utifrån kriterierna i Handisams checklista för tillgängliga vallokaler.

Av de vallokaler som uppvisar hinder bedöms alla utom Brunn skolas matsal som oproblematiske ur ett tillgänglighetsperspektiv att använda som vallokal, om vissa hinder avhjälpas. Huvudentrén till Brunn skolas matsal uppvisar ett antal tillgänglighetshinder som sammantaget inte bedöms som rimliga att åtgärda för ändamålet att utgöra vallokal. Om matsalen ska användas som vallokal kommer väljare med funktionsnedsättning att bli hänvisade till en entré på baksidan av huset. Detta är inte förenligt med en av Handisams utgångspunkter för vallokaler, att alla väljare ska kunna komma in i lokalen genom samma entré.

Alla förtidsröstningslokaler, utom Runmarö skolas matsal och Sandhamns gymnasal, bedöms ur ett tillgänglighetsperspektiv som möjliga att använda vid kommande val, om vissa åtgärder utförs. Dörrpassagen in till matsalen i Runmarö skola är för trång och hindret bedöms inte som rimligt att åtgärda för ändamålet att utgöra förtidsröstningslokal. Gymnasalen bredvid Sandhamns förskola uppvisar en rad tillgänglighetshinder som sammantaget inte bedöms som rimliga att åtgärda.

Redovisade hinder i övriga lokaler bedöms som enkelt avhjälpna och bör därför avhjälpas inför röstning. De enkelt avhjälpna hindren kan fördelas på åtgärder som behöver genomföras i god tid innan röstning och de som kan åtgärdas i direkt anslutning till att röstning ska hållas.

Hinder som behöver åtgärdas i god tid inför valet är för höga trösklar (11 lokaler) och omärkta trappor (2 lokaler). Hinder som kan lösas genom insatser/åtgärder i anslutning till röstningen är bland annat avsaknad av p-plats för funktionsnedsatta (17 lokaler), avsaknad av automatiska dörröppnare (17 lokaler), askkoppar nära entrén (2 lokaler). Vidare finns ett antal hinder som på valdagen kan lösas genom god planering och möblering.

Elva av de undersökta lokalerna uppfyller inte kravet om toalett anpassade för eldriven

rullstol. Alla lokaler har dock tillgång till toaletter med någon grad av anpassning för funktionshindrade. I enlighet med boverkets riktlinjer för enkelt avhjälpna hinder så har bristen på toalett anpassad för eldriven rullstol inte bedömts som ett enkelt avhjälpn hinder och ska alltså inte utgöra ett hinder för att använda lokalerna även om hindret inte avhjälpas. Information om toaletternas tillgänglighet kan läggas ut på kommunens hemsida inför valet för att underlätta för väljarna.

Bilagor

Checklista - För tillgängliga lokaler, Handisam, Myndigheten för handikappolitisk samordning, 2014